2026-06-25 RS/422/2026

Anna Nordin
Säkerhet och beredskap

E-post: anna.nordin.akm@regionjh.se

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sl@regeringskansliet.se

Svar på remiss Lagerhållningsskyldighet av sjukvårdsprodukter för kommuner och regioner

Sammanfattning

Remissen avser Socialstyrelsens uppdrag att ta fram underlag och lämna förslag till regeringen om föreskrifter rörande kommuners och regioners skyldighet att lagerhålla läkemedel, medicintekniska produkter av förbrukningskaraktär, livsmedel för speciella särskilda ändamål samt personlig skyddsutrustning av förbrukningskaraktär från och med den 1 januari 2027.

Rapporten redovisar såväl underlag som konkreta förslag till föreskrifter. Den innehåller även förslag avseende uppbyggnad och förvaltning av den föreslagna lagerhållningsskyldigheten, liksom en konsekvens- och kostnadsbedömning för kommunal och regional hälso- och sjukvård.

Region Jämtland Härjedalen ställer sig i huvudsak bakom förslagen, men vill framföra synpunkter avseende de ekonomiska konsekvenserna, tidsplanen samt förslag att undanta vissa produkter från kravet på en månads lagerhållning.

Det är positivt att regionerna ges möjlighet att utgå från sin egen förbrukning och sitt befintliga sortiment i arbetet med lagerhållningen. En sådan ansats skapar förutsättningar för ändamålsenliga och verksamhetsanpassade lösningar. En alltför detaljerad nationell styrning av sortimentet skulle vara svår att tillämpa i praktiken, inte minst när det gäller läkemedel, där behov och användning varierar mellan olika regioner.

Region Jämtland Härjedalens ställningstagande
Region Jämtland Härjedalen befinner sig fortfarande i ett tidigt skede av utvecklingen, och behovet av full kostnadstäckning genom statlig finansiering är avgörande för att kunna möta de krav som följer av lagerhållningsskyldigheten.
Region Jämtland Härjedalen ser en möjlig risk för undanträngningseffekter, där nödvändiga investeringar i lokaler, IT-stöd och andra nödvändiga resurser kan komma att ställas mot neddragningar avseende utveckling av andra vitala verksamheter.

Nuvarande modell för statlig finansiering, som i huvudsak baseras på befolkningsantal, medför särskilda utmaningar för geografiskt stora regioner med lägre befolkningstäthet. Kraven på kostsamma logistiska lösningar, exempelvis kompatibla systemstöd samt mobila omsättningslager ökar. Att skapa ändamålsenliga lagerytor medför ombyggnationer och eventuellt nybyggnation vilket generellt kommer kräva en längre finansierad tidsplan. För

att undvika kassationer krävs tekniska lösningar och systemstöd som bland annat möjliggör prognostisering av behov samt hantering av säsongsvariationer i materialåtgång.

Sammanfattningsvis bedömer Region Jämtland Härjedalen att det finns betydande **ekonomiska utmaningar** i att etablera robusta, systematiska och ändamålsenliga processer samt nödvändiga lagerytor **både vad gäller läkemedel och medicintekniska produkter.**
Region Jämtland Härjedalen ser därför ett tydligt behov av långsiktig statlig finansiering för att undvika att andra prioriterade verksamheter trängs undan.

Att undanta produkter från en månads lagerhållning
Enligt förslaget ska avsteg från lagerhållningsskyldigheten vara väl avvägda och dokumenterade. Sådana avsteg får endast göras vid särskilda skäl, där risker ska bedömas och åtgärder dokumenteras (s. 19). Det råder oklarheter kring hur både bedömningen och dokumentationen ska ske och hur den ska användas. För att undvika att kommuner och regioner gör olika tolkningar för att undanta produkter bör en nationell process för detta tas fram. Processen behöver kunna kvalitetssäkras både nationellt och inom respektive organisation både vad gäller **medicintekniska produkter och läkemedel.** Om det inte blir en gemensam nationell process innebär det att en sådan med tillhörande arbetssätt behöver tas fram av alla 21 regioner och 290 kommuner. Risken finns då att dessa kommer att se olika ut. Process och arbetssätt bör vara lika, däremot är det viktigt att processen och arbetssätten tydligt ger möjlighet att applicera de olika förutsättningar som råder mellan regioner och kommuner.

Tidplan Det framgår inte tydligt när regionerna förväntas ha uppnått den fulla förmågan, eller hur tillsynen ska utformas.
Mot bakgrund av att regionerna fortfarande befinner sig i en etablerings- och utvecklingsfas finns behov av en realistisk anpassningstid för att uppfylla lagkraven, inte minst eftersom flera av de nödvändiga åtgärderna är resurs- och tidskrävande och finansieringen ännu inte är fullt ut klarlagd.

Det finns samtidigt en risk för att regioner och kommuner parallellt bygger upp sina omsättningslager under samma tidsperiod, vilket kan leda till bristsituationer. Om sådana situationer uppstår kan det finnas behov av nationell samordning och riktlinjer för att säkerställa en ändamålsenlig och rättvis fördelning av resurser.

Avseende inspektion och tillsyn är det en förutsättning att respektive tillsynsmyndighet har specifik kompetens inom processen av försörjning av **medicintekniska produkter och läkemedel.**

REGION JÄMTLAND HÄRJEDALEN

Bengt Bergqvist (S)
Regionstyrelsens ordförande

Signerat av BENGT OLOF BERGQVIST 2026-08-08 00:10:55